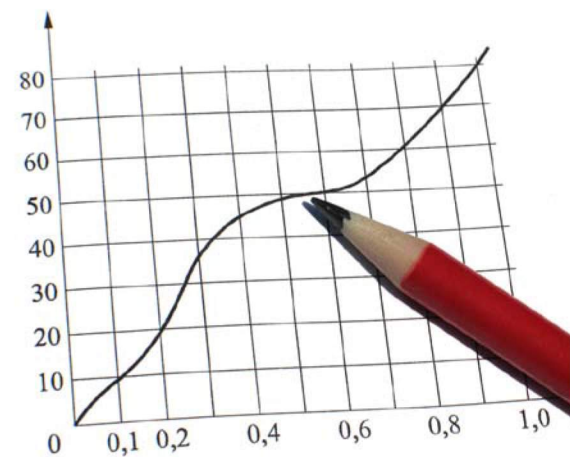


شیوهی تحلیل آزمون (۲)

امین ناییبی / مشاور تحصیلی



تحلیل آزمون کامل‌کننده‌ی فرآیند آزمون است و بدون انجام آن، آزمون، مشکلات درسی داوطلب را شناسایی نمی‌کند و تبدیل به کاری بی‌فایده می‌شود.

وقتی می‌خواهید یک آزمون کلاسی را تحلیل کنید، چون جامعه‌ی آماری آزمون کم است و اطلاعات آماری زیادی از پرسش‌ها در دسترس ندارید، فقط می‌توانید فعالیت‌های زیر را انجام دهید:

۱. شماره پرسش‌هایی را که غلط زده‌اید مشخص کنید.
۲. دوباره پرسش علامت‌زده شده را حل کنید.
۳. اگر باز هم به جواب درست نرسیدید، نشان‌دهنده‌ی آن است که در حل این دسته از پرسش‌ها ایراد دارید.
۴. جواب درست پرسش را علامت بزنید.
۵. نوع ایرادات را به‌صورت دقیق مشخص کنید. اشتباه محاسباتی، استفاده از فرمول یا رابطه‌ای اشتباه، عدم درک درست خواسته‌ی پرسش و یا هر دلیل دیگری را که تشخیص دادید جلوی شماره‌ی آن بنویسید.
۶. اگر مشکل‌تان درک مفهوم بود باید حداقل ۱۰ پرسش شبیه به آن بیابید و حل کنید. می‌توانید در پیدا کردن این پرسش‌ها از دبیرتان کمک بگیرید.
۷. اگر پرسش را پاسخ نداده‌اید، فرآیند تکرار پاسخ کنید و حل نمونه پرسش‌ها را انجام دهید. حل نمونه‌ی پرسش استفاده‌ی حداکثری از وقت است.

اگر در آزمون‌های هماهنگ شرکت کرده‌اید، می‌توانید تحلیل آزمون را بسیار دقیق‌تر و کامل‌تر انجام دهید. به‌همین جهت روش عمل این‌گونه است:

۱. نمره‌ی تراز هر درس را نگاه کنید. اگر حدود ۵۵۰۰ بود یعنی عملکرد شما به میانگین تمامی شرکت‌کنندگان نزدیک است. یادتان باشد همیشه میانگین، نمایشگر مطلوبی نیست. میانگین نمره‌ی تراز نفرات برتر آزمون

معیار مناسب‌تری برای مقایسه است. میانگین نمره‌ی تراز نفرات برتر را از نمره‌ی تراز خودتان کم کنید و حاصل را بر ۳۵۰ تقسیم نمایید. عددی که به‌دست می‌آید تعداد پرسش‌هایی است که باید بیش‌تر از جواب‌های درست فعلی‌تان پاسخ بدهید تا به حدّ دانش‌آموزان برتر (که معیار مناسبی برای پیشرفت هستند) برسید. مثلاً فرض کنید نمره‌ی تراز شما ۶۵۰۰ است و میانگین نمره‌ی تراز نفرات برتر ۹۳۰۰ است. $\frac{۹۳۰۰ - ۶۵۰۰}{۳۵۰} = ۸$ یعنی حدود ۸ پرسش دیگر باید به‌صورت درست پاسخ می‌دادید تا فاصله‌ای با نفرات برتر نداشته باشید.

۲. به سراغ پرسش‌های نزده بروید و آن‌ها را دوباره حل کنید. اگر به جواب درست رسیدید وقوع یکی از این دو حالت محتمل است: یا در مدیریت زمان آزمون ضعف دارید و در زمان تعیین‌شده‌ی آزمون نتوانسته‌اید وقت کافی برای پاسخ‌گویی این پرسش بگذارید و یا استرس آزمون سبب عدم تمرکز شما شده است و به همین دلیل پرسش را از دست داده‌اید. اگر مشکل‌تان از نوع اول بود باید در زدن تست‌های آموزشی به زمان دقت کنید و زمان زیادی برای پاسخ‌گویی پرسش‌ها صرف نکنید.

برای حل مشکل دوم که استرس آزمون است باید راه‌های مقابله با آن و روش‌های ایجاد تمرکز را بیاموزید که هر دو موضوع، نیازمند فراگیری روش‌ها و اصولی است که مستقلاً به آن‌ها خواهیم پرداخت. فقط به اختصار بدانید که ضرورت تکرار نکردن اشتباهات ایجاد می‌کند که راه‌های مقابله با استرس آزمون و ایجاد و افزایش تمرکز را فرا بگیرید.

۳. به سراغ پرسش‌هایی بروید که پاسخ نادرست داده‌اید. یکی از اشتباه‌های رایج اغلب داوطلبان این است که در حین آزمون به محض رسیدن به جواب اگر آن را درون گزینه‌ها دیدند بدون درنگ آن را علامت می‌زنند. یادتان باشد در آزمون سراسری و آزمون‌های آزمایشی گزینه دو، گزینه‌های پرسش‌ها کاملاً هوشمندانه طراحی شده‌اند. یعنی هر اشتباه محاسباتی که ممکن است انجام دهید توسط طراح پرسش پیش‌بینی می‌شود. درست به همین دلیل است که در اغلب مواقع هر جوابی که شما به‌دست می‌آورید،

در گزینه‌ها دیده می‌شود؛ پس عجله نکنید. راهکار این است که خیلی سریع نقاط حساس پرسش و محاسبات را مجدداً کنترل کنید و وقتی به صحت پاسخ‌تان مطمئن شدید گزینه را علامت بزنید.

هنگام حل مجدد پرسش‌هایی که نادرست پاسخ داده‌اید، اشتباهی را که در حین آزمون مرتکب شده بودید، به‌عنوان یک تجربه در دفتری که برای همین کار تدارک می‌کنید، بنویسید. بالای نخستین برگه‌ی آن بنویسید «اشتباه‌های رایج من». و هر اشتباهی که در آزمون مرتکب شده بودید را به‌صورتی دقیق و واضح یادداشت کنید تلاش کنید این اشتباه را مجدداً تکرار نکنید. اگر احياناً در آزمونی مجدداً این اشتباه را تکرار کردید، خودتان را جریمه کنید. مثلاً ۴۰ تا ۵۰ پرسش از همان موضوع حل کنید. درست کردن مجموعه‌ای از اشتباه‌های رایج، جزء تجربه‌های افراد موفق آزمون سراسری است پس آن را جدی بگیرید.

اگر هنگام پاسخ‌گویی به پرسشی که آن را نادرست پاسخ داده بودید، باز هم مرتکب اشتباه شدید، به این معنی است که آن بخش نیاز به مطالعه و حل تست بیشتر دارد. توصیه می‌کنیم ۵ روز متوالی هر روز ۴۵ دقیقه را برای خواندن و تست زدن مجدد همان موضوع اختصاص دهید. وقت گذاشتن منظم و مکرر خیلی زود اشتباه‌های

رایج شما را رفع می‌کند. آن را تجربه کنید. مثلاً اگر در تست‌های بخش مثلثات دچار اشتباه می‌شوید، برای یک هفته، هر روز یک ساعت ثابت را به حل تست و تمرین مثلثات اختصاص دهید. وقتی اطلاعات به‌صورت منظم به ذهن سپرده می‌شوند باز یافت آن‌ها نیز مرتب و منظم انجام می‌گیرد.

برخی از آزمون‌های گزینه‌ی دو نظیر آزمون‌های ۵، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱ و ۱۲ جامع هستند و بودجه‌بندی آزمون‌های قبلی را هم شامل می‌شوند. در این آزمون‌ها درصد ضریب رشدتان را به‌صورت زیر حساب کنید.

$$100 \times \left(\frac{\text{نمره تراز آزمون آخر}}{\text{میانگین نمره تراز آزمون هم موضوع گذشته}} - 1 \right) = \text{درصد ضریب رشد}$$

یادتان باشد وقتی موضوع آزمون ثابت باشد ضریب رشد معنادار است در غیراین صورت آن‌چنان قابل استفاده نیست. حال طبق جدول زیر عملکردتان را تحلیل کنید.

درصد ضریب رشد	تحلیل
کمتر از ۲٪	عملکرد شما نگران‌کننده است. از تجربیات آزمون‌های قبلی تقریباً استفاده‌ای نکرده‌اید.
بین ۲۰ تا صفر	هرچند عملکرد مطلوبی ندارید اما تا حدی از تحلیل آزمون‌های قبل بهره برده‌اید. شما توانایی رشد بیشتر را دارید باید تحلیل آزمون را جدی‌تر بگیرید.
بین صفر تا ۲۰٪	نرخ رشد شما مطلوب است. از تجربه‌ی آزمون‌های‌تان به‌خوبی بهره می‌برید. با مدیریت زمان و بیش‌تر تست زدن سبب بهبود جایگاه‌تان خواهید شد.
بزرگ‌تر از ۲۰٪	رشدتان عالی است اگر به همین منوال ادامه دهید از آزمون‌ها نهایت استفاده را بریده‌اید. یادتان باشد مغرور نشوید و تحلیل آزمون‌ها را همچنان جدی بگیرید.